

การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 A Self-Study after Class Model of Grade 6 Students of Huanakham Chareonsil Primary School under the Office of Kalasin Educational Service Area 2

กุหลาบ ศรีหาพล¹ เอนก ศิลปนิลมาลัย² สุนี สาธิตานันต์³ และพูนศักดิ์ ศิริโสม⁴

Kulab Srihapol,¹ Anek Silpanilamalaya,² Sunee Sathitanant,³ and Poonsak Sirisom⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน และ**ประการที่สอง** เพื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศของนักเรียนและอาชีพของผู้ปกครองต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยชุดที่ 1 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพ และชุดที่สาม แบบบันทึกกิจกรรมในแต่ละวัน ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน โดยผ่านกิจกรรมสนุกๆร่วมกับเพื่อน กิจกรรมส่วนตัว และกิจกรรมบันเทิง ก่อนเข้านอน โดยความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อสิ่งจากการเรียนจากการปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน
2. นักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย มีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน ด้านความรับผิดชอบด้านความคิดและเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล และด้านองค์ประกอบภายในบุรณการกับองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียนสูงกว่านักเรียนชาย ส่วนด้านองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน และด้านองค์ประกอบภายในของผู้เรียนทั้งนักเรียนหญิงและชายมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนไม่แตกต่างกัน

¹ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ศศ.ด. (พัฒนาศาสตร์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โปรแกรมวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การเรียนรู้ด้วยตนเอง ประถมศึกษาปีที่ 6

ABSTRACT

The purpose of this study was to analyze a self-study after class model of grade 6 students of Huanakham Chareonsil Primary School under the Office of Kalasin Educational Service Area 2, compare the self-study of the male students to the female students, and compare the self-study of the students whose parents were farmers to those whose other parents had occupations. The subjects were 41 grade 6 students of Hunakham Chareonsil Primary School under the Office of Kalasin Educational Service Area 2. The data were collected by a rating-scale questionnaire with .98 of the reliability value, an interview form, and recording. The data were analyzed by a computer program. The research statistics were frequency, percentage, means, standard deviation and t-test for Independent samples.

Results of the research were as follows:

1. It was found that the students had 2 self-study after class model through learning activities, enjoy with friends, private activities, and activities entertainment before to bed. As a result, the students gained knowledge, skills and attitude toward all things they have learned.

2. As a whole, the self -study level of the females students was higher than the one of the model students at .05 level of significance. There were four aspects of the self-study level of the females students which were higher than the male students namely; thinking responsibility, logical decision internal and external factors. But internal and external factors of both genders were not statistically difference.

3. The self-study after class model of the students whose parents were farmers and those whose parents had other occupation of all aspects did not show any statistically difference.

Keywords : Self Study, Grade 6

บทนำ

การจัดการศึกษาโดยครอบครัวตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 12 ระบุไว้ว่า ครอบครัวมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 13-14) ผู้ปกครองสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บุตรหลานได้ด้วยตนเองอย่างมีความหลากหลาย ในรูปของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อ สภามปัญหา หรือลักษณะความ

ต้องการของแต่ละครอบครัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการของผู้ปกครองการจัดการศึกษาโดยครอบครัวหรือ Home school เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยเป็นผู้สอนด้วยตนเองหรือเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ซึ่งครอบครัวต้องดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดทำรายงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการจัดการเรียน

การสอน และสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง กรณีที่ผู้เรียนผ่านการวัดและการ ประเมินผล ก็จะออกหนังสือรับรองและหลักฐานการจบการ ศึกษาแก่ผู้เรียน กรณีที่ไม่ผ่านก็ให้ครอบครัวจัดให้มี การเรียนซ่อมเสริมและให้มีการวัดผลใหม่ภายในระยะเวลาที่ กำหนด ซึ่งหัวใจของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home school) อยู่ที่ยกการเน้นให้ผู้เรียนสอนตนเองเป็นสำคัญ เน้นข้างในมากกว่าข้างนอก ให้ตนเองค้นคว้าความรู้ด้วย ตนเอง ใช้ชีวิตจริงที่มีอยู่เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ ท้ายสุด คือ สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ และสามารถสร้างงานด้วยตนเอง ดังนั้นจึงมีบางครอบครัวจัดการเรียนรู้อันให้บุตรหลานของตน ที่บ้าน แทนการส่งไปเรียนที่โรงเรียน (เดลินิวส์. 2548 : 27)

สภาพทั่วไปของโรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิวศิลป์ ตั้งอยู่ หมู่บ้านห้วยน้ำคำ หมู่ที่ 13 ตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทางหลวงเลข 209 หลักกิโลเมตรที่ 40 บนเส้นทาง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์-ขอนแก่น โรงเรียนมีพื้นที่ทั้งสิ้น 25 ไร่ 3 งาน 93 ตาราง โดยแบ่งออกเป็นพื้นที่อาคารเรียนสนามฟุตบอล สวนหย่อม 20 ไร่ เป็นเนื้อที่เกษตรสาธิต สระน้ำ 4 ไร่ และเป็นโรงฝึกงาน 1 ไร่ 3 งาน 93 ตารางวาง โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิวศิลป์สังกัดเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สุดในตำบล ห้วยน้ำคำ มีผู้บริหารโรงเรียนดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน คือ นายไพฑูรย์ จระทะผา มีบุคลากรทั้งสิ้น 26 คน แยกเป็นข้าราชการครู 25 คน นักการภารโรง 1 คน ได้จัดการ ศึกษาให้กับเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพระราช บัญญัติ การศึกษา 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จัดบริการทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน 1 ชุมชน 7 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยน้ำคำ หมู่ที่ 1, 2, 11, 13, 16, 18, 19 โดยจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถแยกเป็นระดับต่างๆ ได้ ดังนี้ ชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 ห้องเรียน ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 12 ห้องเรียน มัธยมศึกษา 2 ห้อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

มัธยมศึกษา 1 ห้อง และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 2 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 473 คน แยกเป็นนักเรียนชั้น ประถม ศึกษาปีที่ 6 จำนวน 41 คน ชาย 26 คน หญิง 15 คน

สภาพบรรยากาศภายในโรงเรียนร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ ৌต่อการณ์มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งส่งผลไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ของนักเรียนที่อยู่ในระดับดีโดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลการเรียนดีอยู่ในระดับดี คือ 74.77% จาก สภาพทั่วไปการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการ ความถนัดความสามารถ มีใจรักที่สามารถค้นคว้าพัฒนา ตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องจึงควรสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการ ศึกษาวิจัยการเรียนรู้อย่างตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิวศิลป์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งเป็นกระบวนการที่ ผู้เรียนยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและแหล่งทรัพยากร การเรียนต่างๆ ทั้งนี้ผู้เรียนจะวินิจฉัยความต้องการในการ เรียนของตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนแสวงหา ความรู้จากแหล่งทรัพยากรการเรียนต่างๆ และประเมิน การเรียนด้วยตนเอง โดยอาจขอความช่วยเหลือจากผู้สอน หรือไม่ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งการเรียนแบบนี้ ผู้เรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบและควบคุมการเรียนของตนเองให้ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้อย่างตนเองนอกเวลาเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศิว- ศิวศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อ เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลา เรียนของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงและเพื่อเปรียบเทียบ ระดับการปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของ นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนักเรียน ที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่น

สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน จากการค้นพบนักเรียนมีการเรียนรู้หลายกิจกรรมด้วยกัน สามารถสรุปแบบที่คล้ายกันได้ดังนี้ การอ่านหนังสือ การทำการบ้าน การดูทีวี การไปเล่นกับเพื่อน การเตะฟุตบอล การช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน การอาบน้ำ การรับประทานอาหารเช้า และการนอนพักผ่อน เป็นต้น รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกันชายและหญิง และนักเรียน และการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหัวนาคำจตุรศศิศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 41 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศของนักเรียน อาชีพผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบบทเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนและระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน มี 4 ด้าน คือ

2.2.1 ความรับผิดชอบทางด้านความคิด และเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล

2.2.2 องค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน

2.2.3 องค์ประกอบภายในของผู้เรียน

2.2.4 องค์ประกอบภายในบูรณาการกับ

องค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2/2549

วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยดังนี้

การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จิตวิทยาวัยรุ่น การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามและบันทึกประจำวัน ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องตลอดจนลักษณะของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งซึ่งผลการหาค่า IOC จากแบบสอบถาม 30 ข้อ ที่ได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญนั้น ผลที่ได้เท่ากับ 0.67 จึงนำมาใช้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามและแบบบันทึกประจำวันไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนโรงเรียนดงบังวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 30 คน

8. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตาม

ข้อ 7 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .98

9. จัดทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบบันทึก

1. ชี้แจงกับครูประจำชั้น ป.6 ในวัดอุปประสงค์ วิธีการบันทึกการเรียนรู้นอกเวลาเรียนและขอความร่วมมือเพื่อให้ครูและนักเรียนมีความเข้าใจตรงกัน และยินดีให้ดำเนินการ

2. ทำรอบการบันทึกข้อมูลให้นักเรียนบันทึก โดยเริ่มบันทึกหลังเลิกเรียนจนถึงก่อนเข้านอน โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ Knowledge and learning พร้อมกับนัดและการนิเทศและบันทึกข้อมูล โดยกำหนดให้ระยะแรก ตรวจวันเว้นวันในสัปดาห์แรก หลังจากนั้นจึงตรวจสัปดาห์ละครั้ง ส่วนในช่วงที่ผู้วิจัยไม่ได้ตรวจก็ให้ครูประจำชั้นตรวจและเซ็นชื่อในสมุดแต่ละวันของนักเรียนแต่ละคน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไปยังสถานศึกษาที่ให้นักเรียนตัวอย่างด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามจากสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของโรงเรียน

4. ผู้วิจัยนำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวนาคำเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของชุมชน

5. ผู้วิจัยนำแบบบันทึกประจำวันไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขียนซึ่งในสัปดาห์แรกผู้วิจัยจะตรวจวันเว้นวัน หลังจากนั้นจึงตรวจสัปดาห์ละครั้ง สำหรับช่วงที่ผู้วิจัยไม่ได้ไปตรวจด้วยตนเองก็ขอความอนุเคราะห์จากครูประจำชั้นให้ตรวจและเซ็นชื่อ ในสมุดบันทึกของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละวัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาหาความถี่ คิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง

3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์

4. นำคะแนนแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

5. เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหัวนาคำเจริญศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent sample แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

7. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เรียงลำดับตามความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตารางแสดงความถี่และร้อยละ

8. ข้อมูลจากในส่วนของแบบบันทึก นำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่นักเรียนบันทึก โดยแจกแจงเป็นความถี่และร้อยละ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

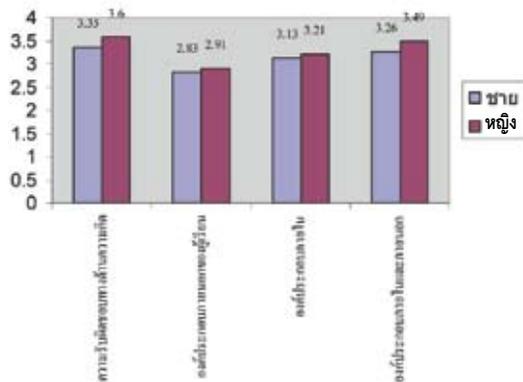

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โรงเรียนหัวนา คำจตุรศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 2 มีผลการวิจัยดังนี้

จากแผนภูมิที่ 1 พบว่านักเรียนหญิงโรงเรียนหัวนา คำจตุรศิลป์ มีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนสูงกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบทางด้านความคิดและเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล และ ด้านองค์ประกอบภายในบูรณาการกับองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน ส่วนอีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน และด้านองค์ประกอบภายในของผู้เรียน

แผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

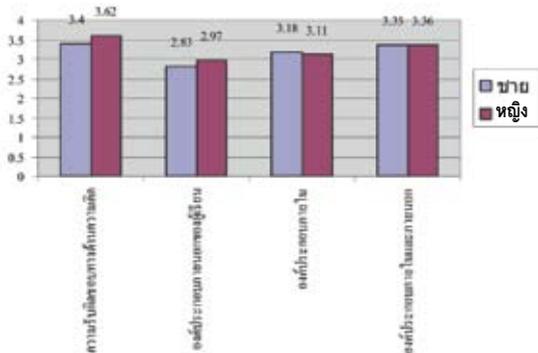
จากแผนภูมิที่ 2 พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหัวนา คำจตุรศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน โดยผ่านกิจกรรมสนุกร่วมกับเพื่อน กิจกรรมส่วนตัว และกิจกรรมบันเทิงก่อนเข้านอน โดยได้รับความรู้เกิดทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กนักเรียนส่วนมากมีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผู้ปกครองจะไปทำไร่ทำนา ดังนั้นเมื่อนักเรียนกลับบ้านก็จะเล่นและทำกิจกรรมต่างๆ ก่อนเข้านอน ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน
2. นักเรียนหญิงมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

แผนภูมิที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

โดยนักเรียนหญิงมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนสูงกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะนิสัยของเด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงที่มีรูปแบบการเล่นที่แตกต่างกัน และลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ สังคมที่แตกต่างกันทำให้การเรียนรู้แตกต่างกันไปด้วย

3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ของนักเรียนนั้นผู้ปกครองไม่ค่อยมีอิทธิพลเท่าไร โดยเฉพาะในสังคมชนบทที่ปกครองต้องออกไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้เด็กมีรูปแบบการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นอาชีพผู้ปกครองจึงมีผลกระทบต่อรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน โดยผ่านกิจกรรมสนุกๆร่วมกับเพื่อน กิจกรรมส่วนตัว และกิจกรรมบันเทิงก่อนเข้านอน โดยได้รับความรู้ เกิดทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน

2. นักเรียนหญิงโรงเรียนห้วยน้ำคำจตุภูมิ มีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนสูงกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ

ทางด้านความคิดและเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล และด้านองค์ประกอบภายในและองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน ส่วนอีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านองค์ประกอบภายนอกของผู้เรียน และ ด้านองค์ประกอบภายในของผู้เรียน

3. นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม กับนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่นมีระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการนำไปใช้ดังต่อไปนี้ ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้นอกเวลาเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักและช่วยส่งเสริมให้ลูกหลานของตนเกิดการเรียนรู้นอกเวลาเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนนำการเรียนรู้จากโรงเรียนไปใช้ในการเรียนรู้นอกเวลาเรียนและองค์ความรู้นอกเวลาเรียนมาใช้ในการเรียนในโรงเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอนก ศิลปนิลมาลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุณี สาธิตานันท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนศักดิ์ ศิริโสม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบ เสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการจัดทำ ขอขอบพระคุณ ดร. ภูษิต บุญทองเถิง ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และอาจารย์ธีระนันท์ เสนาจักร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. พิมพ์ครั้งที่ 6.

โรงเรียนห้วยน้ำคำจตุรศัลย์. (2549). **ข้อมูลพื้นฐาน**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 : กาฬสินธุ์.

ลีปพนนท์ เกตุทัศน์. (2543). **การศึกษาไทยในสังคมไร้พรมแดน**. เอกสารประกอบการสัมมนาสู่ ทศวรรษใหม่ แห่งสังคมสารสนเทศ ไอทีเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

Hiemstra, Roger. (1994). **Self-directed Learning : A Guide for Learners and Teachers**. New York : Association Press.

<http://dnfe5.nfe.go.th/ilp/liciti/longlife.html>.
Sunday, May, 27, 2007.

http://www.maneeya.ac.th/uploads/files/_2.doc.
Sunday, May, 27, 2007.